

90/47.925/

ՃԻԱ. ՏԱՐԻ
CXXI. JAHRGANG

2007

ՅՈՒՆՈՒԱՐ-ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ
JÄNNER-DEZEMBER

NOV 2008

4 թ Ի Ի HEFT 1-12 APR 2011

HANDES AMSORYA

ZEITSCHRIFT FÜR ARMENISCHE PHILOLOGIE

ՀԱՆԴԵՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԹԵՐԹ

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ի Թ Ի Ի Ն

ԱՐՄԷՆ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ՝ Ստուգաբանութիւններ 1

ՊԱՐՈՅՐ ՄՈՒՐԱԴԵԱՆ՝ «Հրեայ» էթնանունը հայերէնում եւ
կովկասեան լեզուներում 25

JASMIN DUM-TRAGUT, A „holistic“ Grammar of Modern Eastern Armenian 35

ՅԱԿՈՐ ՅԱՐՈՒԹԻԻՆԵԱՆ՝ Արտաշէս I-ի վարչա-տարածքային բարեփոխումները
եւ հին հայկական պրոֆեսիոնալ բանակի հիմնաւորումը 65

ԲԱՅԿԷՆ ՅԱՐՈՒԹԻԻՆԵԱՆ՝ Հայոց պատմութեան II եւ III դարերի
ժամանակագրութեան շուրջ 93

ԳԱՅԻԱՆԷ ԲՈՉԱՐԵԱՆ՝ Դուինի պատմութեան շրջադարձային հանգրուանը 205

ԱԼԵԲՍԱՆ ՅԱԿՈՐԵԱՆ՝ Յովհաննէս Օձնեցու «Կանոնադիրք Հայոց» ժողովածոյի
խմբագրութիւնների խնդիրը եւ Անանիա Մոկացին 213

ԿԱՐԷՆ ՄԱԹԵՒՈՍԵԱՆ՝ Ժամանակագրական նոր միաւորներ Մատենադարանի
երկու ձեռագրից 257

ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ՝ Կեչառիսի վանքը եւ Խաղբակեանները
(Պռօշեանները) 277

ԱՇՈՏ ՀԱՅՐՈՒՆԻ՝ Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Գերմանիայի
փոխյարաբերութիւնները 1918 թ. ամռան առաջին կէսին 291

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ՊՕՂՈՍԵԱՆ՝ Հայոց Մեծ եղեռնը եւ Անրի Բարբին 335

ՅԱՐՈՒԹԻԻՆ ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ՝ Հայաստան-սփիւռք. հանդիպում Երեւանի
կենտրոնում 363

ԱՇԽՈՒՆՋ ՊՕՂՈՍԵԱՆ՝ Հայոց գորգերի «Տապաստա» կոչուած տեսակի մասին . . 429

ԱՍՏՂԻԿ ԻՍՐԱՅԷԼԵԱՆ՝ Ուխտի խաչ-պահպանակներ 441

ԳՐԱԽՕՍՈՒԹԻԻՆԵՐ 465

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԳԱԼՈՒՍ ՎԻԼՊԵՆԿԵԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՆՊԱՍՏՈՎ

THIS PUBLICATION HAS BEEN SUBSIDED BY
THE CALOUSTE GULBENKIAN FOUNDATION

ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱՏՈՒՆ
ՎԻԵՆՆԱ - ԵՐԵՒԱՆ, 2007

Herausgeber, Eigentümer und Verleger:

Mechitharisten-Congregation, 1070 Wien, Mechitharistengasse 4

Redaktion: P. Paul Kodjanian. Für den Inhalt verantwortlich: P. Elia Kilaghbian.

© National Library of Armenia OCR by Portmünd

«ՀԱՆԴԵՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ»

ՀԱՅԱԳԻՏԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԹԵՐԹԻ

ՃԻԲ. ՏԱՐԻ - 2008

Կը խմբագրուի եւ կը հրատարակուի

ՄԵԽԻԹԱՐԵԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿՈՂՄԷ Ի ՎԻԵՆՆԱ

Աշխատակցութեամբ ազգային եւ օտար բանաստեղծերու:

Բաժանորդագինն է ամէն երկրի համար՝

75€

Աւստրիա + 10% յաւելեալ արժէքի տուրք

"HANDES AMSORYA"

MONATSSCHRIFT FÜR ARMENISCHE PHILOGIE

CXXII. - 2008

Herausgegeben und redigiert von der

MECHITHARISTEN-CONGREGATION IN WIEN

unter Mitwirkung von Armenisten.

Jahresbezugspreis ohne Postzusendung

75€

In Österreich + 10% MwSt.

REDAKTION VON "HANDES AMSORYA"

1070 Wien (Austria), Mechitaristengasse 4

INHALT

ARMEN PETROSSIAN: *Etymologische Untersuchungen*1

PAROUYR MOURADIAN: *Der Ethnonym "Jude" im Armenisch und in den kaukasischen Sprachen*25

JASMIN DUM-TRAGUT: *A „holistic“ Grammar of Modern Eastern Armenian*35

HAKOB HARUTYUNIAN: *Die Regionalverwaltungsreform Artashes' I. und die Einführung des alten, armenischen Professionalheeres*65

BABKEN HARUTYUNIAN: *Die Chronologie der Geschichte Armeniens in den 2. und 3. Jahrhunderten*93

GAYANE QOCHARIAN: *Das entscheidende Ereignis in der Geschichte von Dwin*205

ALEXAN HAKOBIAN: *Abschriften des Sammelwerkes "Kanonagirk' Hayotz" von Hovhannes Oznetzi und der Katholikos Anania Mokatzi*213

KAREN MATEVOSSIAN: *Chronologische Ergänzungen in zwei Handschriften von Matenadaran*257

HAYRAPET MARGARIAN: *Das Kloster Ketscharis und die Khaghbakians (Proschians)*277

ASCHOT HAYRUNI: *Die Beziehungen zwischen der Republik Armenien und Deutschland in der ersten Hälfte des Jahres 1918*291

VAROUZHAN POGHOSSIAN: *Der Armenische Genozid und Henri Barby*335

HAROUTYUN MARUTIAN: *Das Treffen Armenien-Diaspora im Zentrum von Jerevan*363

ASCHCHUNTSCH POGHOSSIAN: *Über die armenischen sog. "Tapasta" Teppiche*429

ASTGHIK ISRAELIAN: *Gelübde-Schutzkreuze*441

REZENSIONEN465

ՀԱՆԴԵՍԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ Է ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԵԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ «ԱԼԻՍ ՕՂԱՆՆԱՍԵԱՆ» ՀԱՅ ԴԱՍԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԹՈՒՎՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆՈՒՄ (www.digilib.am)

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ՝ «ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ